

doğuyla ilgilenme, bir içli dışlı olma biçimidir ki Said buna modern Oryantalizm bir hükmetme, yeniden yapılandırma, doğuyu ve doğrulan çeşitli pratikler ve kurumlara temsil etme biçimidir(3). Her ne kadar iç tutarlığı olan ve de süreklilik gösteren bu tür, yorumladığı doğuyu, doğruluk payı olmayan gerçeklikle açıklanmıştır.

Aslında Oryantalizm, Yunan Pers Savaşları, "Maraton" savaşında Yunan eserlerinin hayretlerle seyrettikleri Pers askerlerinin ceplerinden çıkarttığı kamaşlarla, kızgın taş üzerinde pişirdikleri şiş-kebapı görmelerinden başlayarak, Roma İmparatorluğunun doğu ve batı olarak ayrılmasıyla devam eden uzun bir süreçten geçerek günümüzdeki problematiklere kazanmıştır. İlk pratikler, Haçlı seferleri sırasında Ortadoğu ya kadar uzanan akınlarla kazanılan deneyimlerle Gerçekleştirilmiştir.

Ne bu asırlar süren tarihi süreci açıklamayı ne de günümüzdeki Kurbanlaştırma (victimization) kavramları ile Ortadoğu sorununu değerlendirmeye kalkışacağız. Ancak belli başlı sanat ve tasarım örneklemelerini kıyaslayarak, Oryantalizmin doğu-batı arasındaki etkileşimini açıklamaya çalışacağız.

İstanbul'un Fethi ve Yeniçağ

Keşiflerle başlayan göçgincilerin ve Osmanlı Türklerin eline geçen İpek ve Baharat yollarına alternatif yollar arayarak Uzakdoğu'ya ulaşmak amacı ile başlayan keşifler, gezgincilerden İtaliyeli Marco Polo (d. 15 Eylül 1254, Venedik- ö.1324) gezi anılarını yazdığı kitapla Doğu, hatta Uzakdoğu hakkında fazlasıyla malzemeyi Avrupa'ya kazandırmıştır(4) (Resim:1).

Fatih Sultan Mehmet'in İstanbul'u fethetmesi ile düşen Doğu Roma İmparatorluğu ve Osmanlı'nın Batıya açılımı, Yeniçağ olarak değerlendirilmiş ve sosyo-ekonomik ilişkiler daha yoğunlaşmıştır. Genç Sultanın resmini yapmak için Venedik'ten davet edilen Gentile Bellini (1429-1507) kabiliyetini kanıtlayabilmek için sarayda çeşitli insanların tablolarını yapmıştır.

Gelecek yıllarda Venedik ve Osmanlı arasında ticari ilişkiler gelişir. İpekli kumaşların bayağı çektiği ürünlerle karşılıklı tasarım ve desen etkileşimi gözlemlenebilir(5) (Resim:2 ve 3).

Resim 1. Marco Polo ve Uzakdoğu'ya yaptığı yolculuğunu gösteren harita.

Resim 2. İpekli kumaşın bayağı çektiği ürünlerle karşılıklı tasarım ve desen etkileşimi.

Resim 3. Gerardo Loto, "Kim Koca Uğur Hakkında" adlı resmi.

18 - 19. Yüzyıl Oryantalistleri

18 yüzyıl romantiklerinden Gerard de Nerval'in kitabı "Voyage en Orient" Beyrut'a kadar olan seyahatini yazdığı kitabı ile ilk turist rehberi tarihine geçerek, Doğu'ya olan özlemin, peçenin arkasındaki güzemin önemini vurgulamakla kalmayıp, kapak resminde kullanılan etnoizm ile "etnikleşme" yabancılaştırma eylemini de kanıtlamıştır (Resim:4).

Resim 4. Gerçekçi bir kadın figürü, Nerval, Voyage en Orient, Doğuya Yolculuk kitabı, ilk baskının kapağı

Resim 5. Fortuny kumaşları ve kostümleri örnekleri

Harem, hamam gibi kalabalıkların bir iradeyle, genel olarak Voyeurizm bireyin diğer insanları gözlemekten aldığı cinsel haz pratiği? konusuna bağlanmıştır. birçok Oryantalist ressam tarafından kullanıldığı gibi, bu tür seyahatnamelerde de başı çeken tasvirlerle, güzelli doğulu kadının mekânı olarak kullanılmıştır. Özellikle köle kadınların seks metaası olarak kullanan bu yaklaşımın ilk turizm çeşitlemeleri olarak ta gözlenebilir. Hatta bu gezgin-ressamların, anı objesi olarak aldıkları hediyelik-eyya sanatının kuruluşuna sebep olacak ilk öncü hareketler olarak görülebilir.

Kartpostallarda kullanılan seksüel/egzotik görsellik günümüze kadar animasyon filmlerde ve hatta bilgisayar oyunlarında bile, taraflı 'ötek' algısını beyinlere kazıyacak görsellikler seçilerek aktarılmıştır. Arap, şişman ve para canısı, kötü bakış ve zulüm kar bir kumlede gösterilir. Aslında bu başlık illüstrasyonlar sonraları tekstil ve moda tasarımı alanlarında da başka örnekler vermiştir(7).

Seyyah-ressamlardan Benjamin Constant (1845 – 1902), Kuzey Afrika'ya gezerek diğer ressam Mariano Fortuny (May 11, 1871–May 3, 1949) yi örnek olarak gezmiş ve tekstil ürünlerini çok detaylı gözlemleyerek dönem için önemli kayıtlara geçecek çalışmalar yapmıştır.

Duvarlardan asile halılar, şişman yer yastıkları ve çok detaylı resmedilmiş kostümleri ile tamamen bir gece masallarındaki alıntı bir görsel dekor yaratan Oryantalist ressam Constant ileriki yıllarda diğer tasarımcı ve illüstrasyon sanatçılarına da ilham verecek bir grup resim bırakmıştır (8), (9).

Haremdeki bu odalık konusunu farklı tarihlerde değişik ressamların ilgi alanına girmiş ve kişisel yorumları ile sanat eserleri örnekleri yaratmışlardır. Çağının kültürüne yaklaşımları ve 'Ötek' kavramını örnekleyen tasarımlar ürünleri resimlerinde sanat ürününe haline gelerek biçimlenme değişimi geçirmişlerdir.

Mariano Fortuny, ressam olduğu kadar iyi bir tekstil tasarımcısı olarak, pilise tekniği ile özel yaratıcı kumaşlar hâlini taklit edilememiş, metellen da bir sır olarak kendisi ile gitmiştir. Kostümlerinin açtığı çığır ileriki yıllara kadar ulaşmış, çeşitli dans gruplarında ve gösteri sanatlarında tasarımsal çözümler olarak kullanılmıştır (Resim: 5).

Fortuny sonrası Isodora Duncan ve Ballett Russe Romantik konularda senaryolaştırılmış baleleri, özgün bestelenmiş müzikler ve dekor tasarımlarıyla yaratmışlardır. Tüm kültürel hareket olan bu yaklaşımlar modadan iç-mimarîye kadar diğer tüm sanat ve tasarım alanlarını etkisi altına almıştır (10).

Romain de Tiroff (Növenber 23, 1892 – April 21, 1990) adında ki Oryantalist ressam, tasarım alanında çok popüler olmuş sanatçı ve ilk grafikerlerden Erte olarak tanınmaktadır. Rus asıllı askeri eğitim almış sanatçı, ilk moda çizimlerini Oryantalist etkileşimlerle yaratmıştır. Aynı dönemde tasarımlarıyla popüler modacı Poiret de güncel çözümlere uygun olabilecek tasarımlara örnekler vermiştir.

Aslında bu bir biri ardı sıra kültürel etkileşimle zincirleme giden sanat ve tasarım akımlarını, belirgin kültür kimliklerince sahiplenmeye kalkışmamak gerektiğine iyi bir örnek olmaktadır (Resim: 6).

Resim 6. Ete dor-dor ve gösteri sanatlarına yönelik kostüm tasarımları

Resim 7. Leon Bakst ile Lev Samoylovich Rosenberg bale kostümü için yaratılmış özgün çizimleri

Asıl adı Samoylovich Rosenberg (d. 8 Şubat 1866, Petersburg, Rusya - ö. 28 Aralık 1924, Paris) Leon Bakst, öncü bir tasarımcı olarak çözümler üreten bir başka Orientalist. Sahne ve kostüm tasarımında izlenim bütünlüğünü vurgulayarak, tiyatrodaki yeni bir çıkışı açan Rus sanatçı, gösteri sanatlarında Modernist akımın ilk öncüsüdür (12) (Resim: 7).

Bakst, Petersburg'daki Kraliyet Güzel Sanatlar Akademisi'nde okurken fazla gerçekçi bir Pietà resmi yaptığı gerekçesiyle okuldan çıkarıldı (1890). Grandük Vladimir'in çocuklarına özel ders verdi ve saray ressamı oldu. Bu sıralarda Rusya'daki öncü Sanat Dünyası grubuna Lev katıldı ve topluluğun aynı adla çıkan yayın organına katkıda bulundu. Ayrıca özel bir resim okulu kurdu. 1900'de önce Hermitaj saray tiyatrosunda, daha sonra Kraliyet Tiyatroları'nda sahne düzenlemesi yapmaya başladı. Sophokles'in tragedyaları için Alginadaki Aphala Tapınağı'nda bulunan heykellerin üslubunu kopya ederek Eski Yunan tiyatrosu anlayışında dekorlar yaptı. Yunanistan'ı ve Girit'i gezdi, yolculuk izlenimlerini kaleme aldı ve Antik Yunan'a bakışını yansıttığı İlk Büyük Korku adlı tabloyu gerçekleştirdi (12).

Tüm bu On dokuzuncu yüzyıl sanat ve tasarım akımlarının günümüze yansımaları mevcuttur (13). L. Bakst tan sonra John Galliano, Chanel için Son bahar Kış 2009 koleksiyon ve tasarım çalışmalarında Rus emik kostümlerinden esinlendiği örnekleri sunabilmiştir. Ayrıca da Yves San Lören 2007 koleksiyonunda Bale Rus stillerinden esinlenerek yarattığı kostümleri sunmuştur (14), (15) (Resim: 8).

Henri Matisse (31 Aralık 1869 – 3 Kasım 1954) defalarca Cezayir ve Akdeniz, İslam kültürlerini ziyaret ederek, çiniler, kumaş ve kaftanlar alarak, kendi dekorlarında en sadık modeli Bayan Matisse ile çalışan tessaratın renk kullanımı ve dekoratif alanlardaki desen anlayışı modern sanat ile tasarımın birleştiği en iyi örnekleri vermektedir.

Doğu halfanındaki dekoratif unsurlar, saf renkler, soyut biçimler ve düzeyleri önem taşımaktaydı. Matisse'in resimlerindeki iki boyutluluk ve dekoratif unsurların aryan önemi Gauguin'in 19. yüzyıl sonuna da ortaya koyduğu tavrın bir devamı niteliğindeydi (16).

Kumaş deseni ve kostüm tarihinde tasarımsal değerler taşıyan bu görsel referans olabilecek pratikler, ayrıca da Empresyonist renk ve leke anlayışını da yansıtmaları adına çok önemlidirler. Öneminin sonrasındaki tasarım ürünlerinde yansıtılmış bu görsel dil; Art nouveau sanat akımının özgün örneklerindendir (17) (Resim: 9).

Daha sonraki yıllarda Romantik akımdan sırası ile Modernist ve Postmodernist hareketlerde sanatın

Oryantalist akımlarla başlayan ve de teknolojik gelişmelerle günümüze kadar gelen akışında Endüstri-Devrimi ve sonrası gelişmeler Batlı-Doğulu özlem ve ikilemini çok iyi açıklamaktadır.

Resim 8. Yves Saint Laurent'ın 2007 ön koleksiyonundan Ballet Russes'ün kostümleri

Resim 9. Etyan Marissemio'nun 1982'de yaptığı 'Café Hagani'

Emperyalist Batı-Avrupa ülkelerinin marinalaşmaları ile başlayan bu endüstri devrimi ve insan gücünün pahalılaşması sonucu sadece ham madde arayışı yani sıradan üretim adına Londra ve Paris'de kurulan fuarlarla dünyadan özellikli ürünleri bir arada görme ve sergileme kararı almışlardır. Hatta ilk Avrupa'ya ziyaret eden Osmanlı Sultanı olarak Abdülaziz, Napolyon III'ün davetlisi olmuştur. Orient Express tren yolu inşaatı başlamış, Galatasaray lisesi batılılaşma hareketi olarak açılmış, Osmanlı Paşaları Klasik Batı Müziği benzeri besteler yapmışlardır. Tüm bu karşılıklı etkileşim, Oryantalizm ile yerleşen fikirlerin gelişmesidir.

Hatta on yedinci yüzyıldan beridir Van Mour ile başlayan Jean-Leon Gerome ve daha çokları ile devam ederek Fausto Zonaro ile son bulacak ressamlar kâfillesi İstanbul'da yaşayarak çalışmalarını yapmaları yanı sıra özel okullarda da resim dersleri vererek, Türkleri Batı Resmini öğretmişlerdir (7), (Resim: 10, Jean-Leon Gerome 1824-1904).

1840-1870 yıllarını kapsayan dönemde Türk resminin Avrupa'daki tek temsilcisi olan Malta doğumlu Amadeo Preziosi, yine bu tarihlere İstanbul'un en ünlü Oryantalist ressamlarından biriydi.

Yaşamının üçte ikisini İstanbul'da geçiren Preziosi'yi diğer sanatçılardan ayıran en önemli özelliği, suluboya ağırlıklı eserlerine konu ettiği kenti, İstanbul halini, yaşantısını, geleneklerini yakından tanıması daha da önemlisi sevip benimsemesiydi. Sanatçı, 1876 Paris Uluslararası Sergisi'ndeki Osmanlı Pavilyonunda, tablolarını bir Türk ressamı olarak sergilemişti. Amadeo Preziosi'nin yalnız resim sanatı değil İstanbul toplumsal yaşamını da eserleri ile yansıttığı için ayrıcalıklı bir yeri vardır biz. (Resim: 11).

Resim 10. Yolu Kuzarı, Jean-Leon Gerome

Resim 11. Eski İstanbul'dan insan manzaraları

1896 yılında bir gün Galata Köprüsü üzerinde geçit yapmakta olan Ertuğrul Süvari Alayını görerek

beğenip her Cuma günü resmini yapan Fausto Zonaro töreni resmeden ayrıntılı bir tablo yaptı. Bu sırada Abdülmecit'e yazdığı bir mektupta "köprü üzerinde yapılan gösterilerde ellerde taşınan afişteki Abdülmecit resminin gerçeği yansıtmadığını, halkın doğru yapılmış bir portreyle Abdülmecit'i tanıması gerektiğine inandığını" yazdı. Yaptığı tabloyu Münir Paşa ve II. Abdülhamit çok beğendi ve Zonaro Mecidiye Nişanına layık görüldü. Bununla birlikte kendisi "Saray Ressamlığı" unvanına layık görüldü.

1905 yılında II. Abdülhamit, ressamdan İstanbul'un Fethi'ni tasvir eden tablolar yapmasını istedi. Zonaro'nun bu tabloları da çok beğenildi ve maaşına zam yapıldı.

31 Mart Ayaklanması'ndan sonra II. Abdülhamit devrildi ve Abdülhamit'in kadroları tasfiye edilmeye başlandı. Zonaro'ya da Ekim 1909'da saray ressamlığı unvanının kaldırıldığı bildirildi. O da 20 Mart 1910'da ailesiyle birlikte İstanbul'u terk etti. Sanatçı İstanbul'u sevmesine ve yaşamak istemesine rağmen San Remo'da vefat etmiştir (bkz. Resim 12).

Türk müzeciliğinin kurucusu kabul edilen arkeolog, müzeci ve ressam Osman Hamdi Bey (d. 1842 İstanbul - ö. 24 Şubat 1910 İstanbul) in sanatının diğer Oryantalist ressamlarla benzeşmesi aynı okullardan ders alması ötesinde yaklaşım ve anlayışlarının da ne kadar uygun olduğunu göstergesidir.

Burada da yine yakın bir ekleşimin varlığı gözlemlenmektedir. Osman Hamdi beyin kurduğu Güzel Sanatlar mektebi günümüze kadar evrim geçirerek modern ve post modern sanat ve tasarım örnekleri vermektedirler.

Sonuç olarak Oryantalizmin doğu merakı yanı sıra doğunun da batı merakı olduğu ve bu ikili ekleşimden kaynaklanan, gel-gitlerle beslenen ötekileşme olgusunun günümüzdeki sanat ve tasarım akımlarında dahi olduğunu belirtirken hatının bir akımına daha değinmek istiyorum.

Endüstriyel devrim geçirmiş ülkelere İngiltere'de William Morris öncülüğünde gelişmiş Sanat ve Tasarım hareketinin (1880 - 1910) beslendiği resim sanatı akımı Pteraphalite ile ilişki örneği önemli unsurları açıklığı kavuşturur.

Modernizmin başlangıç noktası olan Sanat ve Tasarım Akımı sonraları Art Nouveau ve Dutch De Stijl grubu ve en sonunda da Bauhaus'un temelini atan ilk hareket olduğu kabul edilmiştir.

Makineleşmeye karşı kaybolan el-yapımı insani tasarımlar ve estetik değerler, yeniden canlandırma ile endüstriyle birleştirilen düşünür ve sanatçılar, doğu sanatlarındaki bu dengeyi adapte etmişler, hatta desen ve motiflerini doğrudan kullanarak, daha insani tasarımlar yaratabilmişlerdir.

İslami art motiflerinden esinlenen sanatçıların Pre-Raphaelite ressamlarla ilgisi ve düşünceleri Ruskin ile yakın çalışmaları olmuştur. Dönemin sosyalist düşünce özgürlüğüne örnek manifestolar çıkartarak, her ne kadar eskiye dönük çalışmaları günün, o dönemin kültürel değerlerini yansıtmışlıklarını gibi akımın yayılarak daha da evrensel makine - insan ve el-sanatı, endüstriyel tasarım ilkelerinin oturtulmasında öncü olmuşlardır.

Resim 12. Etnografik süzme alanı

Resim 13. Sanatçı Osmaniye. Osman Hamdi Bey

Kaynaklar

1. D. Gülen, Metislerle Hermenevük (Yorum Bilgisi) Dersleri I-II İki cilt kitabı, 1996, İstanbul.
2. S. Edward, Orientalism, Vintage Books, 1978 (USA) NBN 0-194-74067-X.
3. A. Ç. Akman, Orientalizmin Vinyaynsal Temelleri: Filii Sabit, İmgelem ve Dölünce Tanrı, Doğur Batı Dengisi Y45 Sayı20, 2002, KSH 1303- 72 42.
4. Marco Polo Uzakdoğu gezisi www.sakir-rasid.com/ark/marcepocolo.html
5. H. Arslany, W. B. Denny, L. W. Mackie, H. Tezcan, İPEK, Osmanlı Dokuma Sanatı, TEB İletişim ve Yayıncılık A.Ş. İstanbul ISBN 1-898592-10-5.
6. Alihanlı, Kariyeri Çözümüne Çoğunda Orientalizm, Çhiyyazlar 244/ Nemesis Kitaplığı 19, İstanbul, ISBN 978- 975- 9187- 36- 1.
7. Aubrey Vincent Beardsley Q1 Ağıstis 1872 - 16 Mart 1898 (wikipedia.org/wiki/Aubrey_Beardsley)
8. Greg M. Thomas reviews Orientalist: Aesthetics, Art, Colonialism ... www.19c-artworldwide.org/~291-orientalist-ws#wpic-w-c-colonialism-and-french-north-africa-18001830-by-roger-benjamin
9. Lynne Thornton, The Orientalist: Painter-Traveller 1828-1908, Paris, 1993, s. 167 (Illustrated).
10. Leonora Duncan (1877 - 1927), www.jadotlabaz.com/
11. Leon Bakst and the Ballets Russes, C. Spencer, Academy additions, USA, EBN- 10: 1854903489
12. Leon Bakst online, www.wikipedia.com/wiki/Leon_Bakst, Leon.html
13. Classic Chick Music/Fashion and Modernity, M. E. Davis, May 2003, EBN: 9780520256217 California Studies.
14. L. V. Gray, Russian Orientalism and Early Russe, http://www.lautchikovmagazine.com/russ_orientalism.htm
15. The Centenary of Serge Diaghilev's Ballets Russes 1909 - 2009, Victoria Albert Museum, http://www.vam.ac.uk/exhibitions/theatre_performance/features/diaghilev/index.html
16. Matisse, his Art and his Textiles, The Filmm of Dreams, Royal Academy of Art, in the Sackler of Galleries, 5 March - 3 May 2003.
17. Matisse's Art and His Textiles, A. Durnes, J. Flann, Royal Academy Books Oct 25, 2005, ISBN: 1-85081903973462.
18. G. M. Ackerman, Jean-Leon Gerome His Life, His Work 1824 - 1904, March 2009, Arc Edition, ISBN: 13: 978- 2867701016

MARMARA
ÜNİVERSİTESİ

MARMARA
ÜNİVERSİTESİ

EASTERN-WESTERN REFLECTIONS IN THE DISCIPLINES OF ART AND DESIGN

SELÇUK GÜRIŞİK

Central Saint Martins College of Art & Design
Research Centre

culicuk54@hotmail.com

Only a reckless researcher can ignore the relationship between the modern technology and the world of mythology, which is filled with archaic symbols... (W. Benjamin, Harvard University: Harvard UP, 1999)

Abstract

The Notion of "The Other" from Orientalism until today in the terms of Arts and Design will be evaluated through the Cultural Geography of Anatolia, the bridge between East and West.

Since the Great Roman Empire, the extensions for the terms "East" and "West", separated by the Church with bold lines, have been reflected as a debate of power, visible in all the Cultural Identities today.

These symbols will be interpreted deeper with the Thousand and One Nights, local and anonym methods in museums and the Orientalist and Occidentalst interactions will be explained.

Actually as the West reflects the East in its fantasy, it has edited itself in the works of art and design products, it has created. How the notions of "The Other" and "Double Standard" consist of intertwining and complex fluxes will be proven with comparative analysis of these products.

Introduction

The science of interpretation "Hermeneutics" is a terminology deriving from "Hermes", which is a God from the Greek mythology (1). It has been used as interpreter, making wise statements, with the meaning "Messenger translating the will of God into a language man can understand".

All the products of Art and Design will be evaluated by using of an interpretation method (more hermeneutics) in this paper and the East-West response will be explained.

E. Said (2) believes all kinds of information and experience, which west has about the east, as Orientalism and assembles it into three major groups. First, **Open Orientalism**: A type, improved as a manifest in the 18th century, combined with history and anthropology sciences, spread by the philosophers, bluntly stating the superiority of west. Secondly, Orientalism is evaluated as a way of thinking. The information between east and west depends on the theoretical (epistemological) and ontological distinctions. Not only academicians, any writer, who has made a statement about the east, such as Aeschylus, Victor Hugo, Dante Marx, Flaubert and Nerval are under this category. Said defines the Orientalists under this category as "Secret (latent) Orientalists".

Emphasizing the distinctions, filled with fantasies, created on purpose or unintentionally, between west and east, this type has carried out an important duty in dissemination of the "Eastern Myth". Thirdly, Orientalism is a type of platonic interest in East, which Said calls Modern Orientalism, a type of representation, re-construction, domination of the east and what is right through institutions and various practices(3). Even though this type shows persistence and consistency, it has been explained with realities with no validity.

Actually Orientalism, which went through a long process, starting with Greek-Persian Wars and the enslavement of the Greek Captives from the Marathon war caused by the sis-kebab cooking on the sun-burned stone with the straws, which Persian warriors have taken out of their pockets, continuing with the separation of the Roman Empire into west and east, has become problematic. First practices were carried out with the notions gathered from the raids during the crusades to Middle East.

We will neither try to explain this historical process of centuries, nor evaluate the Far East problem with the terms of "Victimization". But we will try to explain the interaction of Orientalism between East and West by comparing of major art and design samples.

The Conquest of Istanbul and The New Age

The very first of explorers, starting with the explorations of the rovers and aiming to find paths to Middle East alternative to the spice and silk road in the hands of Ottoman Turks, Marco Polo (b. 75 September 1254, Venice d. 1324) has provided extensive knowledge for the East and even for the Far East in his journal, where he kept his memoirs of the explorations (4).

The falling of the East Roman Empire caused by conquering of Istanbul by the Conqueror Sultan Mehmet and the opening up of the Ottoman to the west have been evaluated as the New Age and the socio economic relations have been intensified. Gentile Bellini (1429-1507), who has been brought to portray the young sultan, had to portray various people in the palace in order to prove his talent.

The commercial relations between Venice and Ottoman developed in the following years. The mutual interaction in design and pattern can be seen in the products led by silk (5) (See Figure: 2 and 3).

Figure 1. Marco Polo and the common maps of his trip to Far East

Figure 2. Silk Cushion, 17th century, Sütlüce Harem Museum, Istanbul

Figure 3. Lorenzo Lotto, Husband-Wife leaning on the (Isak Carpet, 1523)

The Orientalists of The 18th and 19th Century

The book of Gerard de Nerval, among the 18th Century romantics, "Voyage en Orient", making history as the first tourist guide with his memoirs of the trip to Beirut, not only emphasized the longing to East and the

importance of the mystery behind the purdah, it also proved the "authorization" alienation action with the eroticism of the Picture in the cover page. (see, Figure: 4.)

Figure 4: Gérard de Nerval, *Voyage en Orient, Journal de l'Écrit*, cover of the first edition

Figure 5: Luxury fabric and costume samples

The togetherness of crowds such as harem, Turkish bath (hammam) has been generally entitled as Voyeurism (one's sexual pleasure in observing others) and it has been used by many Orientalist painters and in leading travel books as the place of mystical eastern woman. These approaches, using especially the slave women as a sexual Meta, can be observed as first variations of tourism. In fact the objects, purchased as a remembrance by these rover-painters can be seen as the first leading movements of the souvenir industry.

Until today the sexual/exotic visualization in the postcards, animation movies and even in computer games have been re-laid with chosen visuals, engraving the notion of "the other" (Figure: 7, 8 and 9). The Arab is shown with a glare, fat, overabundant, tormentor identity. Actually these successful illustrations have shown different samples in the textile and fashion designs (7).

Algim –painter Benjamin Constant (1845 – 1902) has traveled North Africa following another painter Mariano Fortuny (May 11, 1871–May 3, 1949) and by the observation of the textile products in detail he has carried out works, which can be written in important records.

The Orientalist painter Constant, creating a visual decor with carpets hanging on the wall, fat floor cushions and costumes in detail, borrowed completely from *Thousand and One Nights*, has left several painting, which will inspire other designer and illustration artists in the following years (8), (9).

The subject of odalisque in Harem has gathered interest from different painters on different occasions and they have created samples of Works of art with their personal interpretations. The approach to culture and design Works as samples of the "Other" Notion of most of them has become an art-product in their paintings and has gone through a transformation.

The fabric created by Mariano Fortuny, a good textile artist as well as a painter, with the pleat technique, can not be imitated still, and his methods have been buried along with him. The new era, starting with his costumes, has reached further in time and has been used as design solutions in dance groups and performance arts. (see, Figure: 5).

The baller sensationalized in romantic subjects, Isadora Duncan and Ballet Russe have created unique musicals and decor designs after Fortuny. These approaches, which are all cultural movements, affected all other fields

of art and design from fashion up to interior architecture (10).

An Orientalist painter named Romain de Tiroff (November 23, 1892 – April 21, 1990) has become popular in the field of design and is known as Erte, one of the first graphic artists. The Russian artist with the military education has created his very first fashion drawings with Orientalist interactions. Poiret, famous with his designs, created samples, which can be available for the current solutions, during the same period.

Actually it sets an example for that one should not try to claim this art and design in continuous interaction with culture for himself (Figure: 6).

Figure 6. Costumedesigns for dance and performance art of Erte

Figure 7. Leon Bakst (or Lev Samoylovich Rosenberg) Costume Drawings for Ballet Rose Flakely

Leon Bakst, or Lev Samoylovich Rosenberg (February 1866, Petersburg, Russia – 28 December 1924, Paris) as his real name, was another Orientalist, creating solutions as a pioneering designer. The Russian artist, starting a new era in theater by emphasizing the visual unity in the art and costume design, is a pioneer of the modernist movement in visual (12).

When Bakst was a student in the Royal Academy in Petersburg, he was let go because of the reason that he created an overly realistic painting of Peter (1890). He gave private lessons to the children of the Grand Duc Vladimir and became a palace artist. During this time, he joined the pioneering group of the Art World in Russia and he contributed to the organ of the group published under the same name. Furthermore he established a private school of painting. He carried out mise en scene in 1900, first for the Hermitage Palace Theater and later in the Royal Theaters. He created decors in the understanding of Ancient Greek theater for the Tragedies of Sophocles by copying the style of the sculpture in the Temple of Aphrodite in Agrigento. He traveled in Greece and Crete, he wrote about these trips and he made the painting "First Big Fear", reflecting the aspect of Ancient Greece (12), (see Figure: 7).

These art and design movements of the 19th century have reflected themselves to the present day. John Galiano, after L. Bakst, has presented samples inspired by the Russian ethnic costumes in the Fall-Winter 2009 collection and design works for Chanel. Furthermore he presented costumes, inspired by the style of Ballet Russe, for the Yves Saint Laurent 2007 collection (see Figure: 8).

The application of color and the understanding of pattern in the works of Henri Matisse (31 December 1869 – 3 November 1954), visiting Algeria and Mediterranean Islamic cultures many times and purchasing caftans, fabrics and ceramics, and his wife Madame Matisse as the loyal model, sets the best samples, con-

necting the design and contemporary arts. The decorative elements, pure colors, abstract shapes and levels of the Eastern carpets were of great importance. The increasing importance of the bidimensionality and the decorative elements in the paintings of Matisse was like a continuance of the attitude Gauguin has shown in the end of the 19th century.

These practices, which can be a visual reference with values of design in the history of fabric design and costumes, are important reflections in the name of impressionistic color and stain understanding as well. This visual language, reflected in the design products after its period, was one of the samples for the Art nouveau movement (see Figure 9).

In the following years, the Industrial Revolution and the developments afterwards, in the continuance of the Orientalist movement in the movements starting from the Romantic movement, Modernist and Post-Modernist movements explain the Western-Eastern longing and dilemma very well.

Figure 8. Belle Époque style costumes in the collection of Yves Saint Laurent in 2007

Figure 9. Various 'Dolby's' by H. Ullrich, model Madame Mathieu

As a result of the industrial revolution, starting with the mechanization of the imperialist Western European countries, and the man power, becoming more expensive, they have decided to visit the Paris and London exhibitions in search of crude material alongside the cheap labor to see and present special products together. Even Abdülkâzım, the first Ottoman to visit Europe, has been a guest of Napoleon the 3rd. The construction of the Orient Express railway has started, the Galatasaray high school has been opened as a movement of westernization, and Ottoman Pashas have composed musical pieces similar to Classical Western Music. All these mutual interaction is an improvement of the ideas, settling in with the Orientalism.

In fact, in the 17th century, Jean Leon Gasprie and a group of artists, starting with the Van Mour and ending with Fausto Zonaro, will live in Istanbul, carry out works and give lessons in private schools, teaching the Western Painting to Turks. (Figure 10)

In the period between 1840-1870, Arnadeo Preziosi as the only representative of the Turkish painting in Europe, born in Malta, was one of the most famous Orientalist artists in Istanbul. What separates Preziosi, who spent two third of his entire life in Istanbul, from other artists was that he loved and embraced the people, life and traditions in Istanbul, which was the subject of his watercolor paintings. The artist has exposed his paintings, in Ottoman Pavilion in the International Exhibit in 1876, as a Turkish artist. Arnadeo Preziosi has a special place not only for his art of painting but for reflecting the communal life in Istanbul as well (see, Figure 11).

Figure 10. Gabriel Melchior
The Galata Bridge

Figure 11. People on the Bridge (Istanbul by Fausto)

Fausto Zonaro, seeing the Ertuğrul cavalcade crossing the Galata Bridge one day in the year of 1896 and liking this scene so much that he painted it every Friday, and finally made a detailed painting. During this time, in one of the letters he wrote to Abdülmecit that the poster, carried during the shows on the bridge, did not reflect the truth and that he believes in that the public should know Abdülmecit with a correctly drawn painting. It Abdülhamit and Münir Paşa liked his painting and found him appropriate enough for the Zonaro Mecidiye Medal. Along with this, he was also given the title of palace artist.

In 1905 the artist was asked by Abdülhamit II to paint scenes, describing the conquest of Istanbul. These paintings of Zonaro were liked and he received an increase in monthly salary.

After the Uprising in 31th of March Abdülhamit II has been overthrown and his staff was let go. Zonaro was informed in October 1909 that title as a palace painter was removed. He left Istanbul along with his family in 20th of March 1910. The artist passed away in San Remo, despite the fact that he loved Istanbul and wanted to spend his life in (see Figure: 12).

Istanbul with other Orientalist artists is a sign that his understanding and approach has been suitable beyond the fact that he took lessons from the same schools, Istanbul with other Orientalist artist is a sign that his understanding and approach took lessons from the same schools.

We can observe here the existence of a close interaction again. The school of fine arts, establish by Osman Hamdi Bey, by the transformation until today, has created samples of modern art, post-modern art and design.

I would like to mention an eastern movement once more, while emphasizing the fact that as a result of Orientalism, an interest of the East in West as well as an interest of West in East and the Notion of the 'Other', led by the intertwining and complex flows, exist even in the design and art movements of today.

The sample of relation between Pre-Raphaelite art movement and the art and design movement (1880-1910) in England, which is one of the countries gone through the industrial revolution, led by William Morris, will clarify important elements.

The Art and Design Movement, considered as the starting point of Modernism, has been accepted as the first movement, founding Art Nouveau and Dutch De Stijl group and finally Bauhaus.

The philosophers and artists, combining and revitalizing the aesthetic values and humanitarian hand-made designs, which were lost with the mechanization, have adapted this balance to the eastern art and they even applied the patterns and motifs directly and thus created humanitization designs.

The artists, inspired by Islamic motifs of art, have an interest in the Pre-Raphaelite artists and have worked closely with the philosopher Ruskin. By publishing manifestos, sampling the socialist intellectual freedom of the period, they have been pioneers for the establishment of the creation of industrial design principles, creating further universal machine-human and handworks and expanding the movement, as well as establishing the cultural values of the time being and creating works facing rather into the past.

Figure 12. Unluted Cavalry on the Bridge
Bridge by Zeynep

Figure 13. Sonnet Çayırdağı
Osmun Hüseyin Bey

References

1. D. Örsen, *Hayatın İki Yüzü* (Hayatın İki Yüzü), İstanbul 1996, İstanbul.
2. S. Edward, *Orientalism*, Vintage Books, ISBN 0-679-73052-1.
3. A. Çakır, *The Art of Orientalism: The Art of the Ottoman Empire*, *Doğu Batı Dergisi* 20/2002, ISSN: 1303-7742.
4. Marco Polo's Journey, www.silkroad.com/silkroad/马可波罗.htm.
5. N. Aksoy, W. H. Dering, J. W. Mackie, H. Başar, *İBK, Osmanlı İslamî Tarihleri*, *El İhtisarı ve İhtisarı*, A. S. İstanbul, ISBN 1-891862-19-1.
6. A. Beldi, *Orientalism in Colonial Period*, *Chiyazları* 244/Newsweek, İstanbul, ISBN 978-975-9382-36-1.
7. K. Aubrey Vincent Bechley, *El Aşraf*, 1872-1884, 1898, http://www.orientalists.org/wiki/Aubrey_Bechley.
8. Greg M. Thomas, *Islamic Orientalist Aesthetics: Art, Colonialism, and the North Africa*, http://www.orientalists.org/wiki/Orientalist_aesthetics_art_colonialism_and_north_africa, 1881, ISBN: 978-975-9382-36-1.
9. G. Thompson, *The Orientalist Painter-Traveler 1543-1900*, Paris, 1903, p. 167, http://www.orientalists.org/wiki/The_Orientalist_Painter-Traveler_1543-1900.
10. *Academy of Art*, 1877-1927, <http://www.academyofart.org/>.
11. *Academy of Art*, 1877-1927, <http://www.academyofart.org/>.
12. *Academy of Art*, 1877-1927, <http://www.academyofart.org/>.
13. *Academy of Art*, 1877-1927, <http://www.academyofart.org/>.
14. *Academy of Art*, 1877-1927, <http://www.academyofart.org/>.
15. *The Cemetery of Saint-Denis*, 1928-2003, <http://www.saint-denis.com/>.
16. *Academy of Art*, 1877-1927, <http://www.academyofart.org/>.
17. *Academy of Art*, 1877-1927, <http://www.academyofart.org/>.
18. G. M. Akdemir, *Academy of Art*, 1877-1927, <http://www.academyofart.org/>.

MARMARA
ÜNİVERSİTESİ